

Verkondiging 17 september – Matteüs 4: 18-22

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

‘Ik weet niet veel meer van ‘roeping’ dan dit: dat het *mij* aangaat. Dat *ik* geroepen word.’ Het zijn twee zinnen uit een Bijbels dagboek van Willem Barnard, dichter van verschillende liederen in ons liedboek. Die regels gaan al een paar maanden met mij mee. Wat hij ermee bedoelt, is dat een Bijbelverhaal eindelijk over ons gaat. Zo ook die roeping van de eerste leerlingen. Niet alleen zij, maar ook wij worden geroepen.

Dat maakt van ons Bijbelverhaal een gebeuren dat zich in het nu afspeelt. Jezus die bij ons langskomt, ons aanspreekt en zegt: ‘Ga mee!’ En niet meer dan dat. Geen hele verhandeling. Een paar woorden. Daarmee moeten wij doen.

Dat is en blijft het wonderlijke van dit verhaal: er wordt zo weinig gesproken. We zijn net met elkaar in gesprek geweest over de vraag ‘waarom zou je meegaan met Christus/ mee in de samenwerking’. Daarbij kwamen veel motieven en beweegredenen naar boven. Hebben veel woorden geklonken, heel mooie. Van al die overwegingen bij de leerlingen horen wij niets. Het blijft verborgen wat hen in beweging brengt, wat hen drijft, waarom ze het doen, terwijl ik dat zo graag had willen horen. En dan niet zozeer uit nieuwsgierigheid, maar eerder vanuit het verlangen om je in die mannen te kunnen verplaatsen. Dat je ze begrijpt, want nu... Direct al je werkzaamheden uit handen laten vallen en achter Jezus aangaan, het zit in ieder geval niet in mijn aard om die manier te reageren. Ik kan mij daar weinig bij voorstellen en ik zal vast niet de enige zijn.

De beweegredenen van Petrus, Andreas, Jacobus en Johannes krijgen wij niet te horen. Dat heeft simpelweg niet de interesse van de schrijver, Matteüs. Hij vertelt heel kort wat Jezus zegt en wat de mannen vervolgens doen. Dat is het. Geen overbodigheden.

Aan wat Jezus zegt, viel mij dit keer iets op. Het is twee keer geen vraag die hij stelt. Hij vraagt niet aan Simon en Andreas: ‘Zouden jullie met mij mee willen gaan?’ Nee, het is veel directer en minder vrijblijvend: ‘kom, volg mij!’ Het is een opdracht. Die vrijblijvendheid ontbreekt ook als Jezus die twee andere broers aanspreekt: Jakobus en Johannes. Er staat dan: ‘Hij riep hen.’ Als iemand naar jou roept, kun je niet anders dan luisteren.

De woorden van Jezus tot die mannen zijn dus niet vrijblijvend. En als geldt dat ‘het *mij* aangaat. Dat *ik* geroepen word.’, betekent het dat ook mijn, onze roeping niet vrijblijvend is, zo van je af kunt schudden. Er wordt een beroep op ons gedaan.

De vraag is wel: waartoe worden wij geroepen? Wat heeft Matteüs, de schrijver, voor ogen? Moeten wij precies doen zoals die mannen deden? Jezus volgen door alles achter je te laten en de anderen bekend maken met de boodschap van Jezus? Is dat het?

Matteüs geeft zelf geen toelichting, maar ik denk dat hij indirect daar in zijn evangelie wel iets over zegt. Als je heel zijn evangelie bekijkt, vallen een paar dingen op. De indruk die wij van Matteüs krijgen, is dat hijzelf iemand was die in een stad leefde en hoogopgeleid was.

Steden hebben zijn opvallende aandacht. Hij was waarschijnlijk zelf geen rondtrekkende prediker.

Ook over rijkdom en bezittingen is hij veel minder negatief dan de evangelieschrijvers Marcus en Lucas. Zo heeft Lucas de zaligspreking: 'Gelukkig zijn de armen', maar Matteüs spreekt over: 'Gelukkig zijn de armen van geest.' Dat is toch iets anders, daar hoef je niet arm voor te zijn. Het alles achter je laten lijkt niet zo nodig te zijn.

Met die dingen in het achterhoofd lijkt Matteüs waarschijnlijk de opdracht voor zijn hoorders te zien in het gehoor geven aan de boodschap van Jezus, je je daaraan volledig wijden, maar op de plaats waar je bent. Je wordt geroepen om in jouw situatie met heel je hart Christus na te volgen.

Het is dus iets minder radicaal dan die vier mannen deden, maar daarbij moet ik wel zeggen dat er ook dan een nieuwe situatie ontstaat. Alles blijft niet bij het oude. Het meegaan met Jezus geeft aan het leven een nieuwe koers, een andere wending. De hoorders van het evangelie worden uitgedaagd om hun huidige leven tegen het licht te houden en het te oriënteren op Christus.

Ga mee! Het is geen vraag die die vier mannen krijgen. Jezus spreekt tot hen, roept ze. Die roep is niet vrijblijvend, maar verlangt van hen zich toe te wijden.

'Ik weet niet veel meer van 'roeping' dan dit: dat het *mij* aangaat. Dat *ik* geroepen word.' Zo is het ook vandaag. Dat ik geroepen word, u / jij..

Geroepen, al snel voelt het als een heel groot en zwaar woord. Het is een woord dat mijzelf aanspreekt, omdat ik het een troostend en bemoedigend woord vind. In de roeping van de leerlingen strekt Jezus zich uit naar die mannen. 'Ga mee', het is verlangen dat zij erbij zijn. Jezus wil hen, dat zij meegaan. Zo is het ook met onze roeping, dat wij aangesproken worden, dat de Eeuwige tot ons spreekt, zich uitstrekt naar ons. Onze naam klinkt! Wij worden uitgenodigd om mee te gaan. Ga mee!

Geroepen worden is zo iets mooi, geen last. Jij wordt aangesproken. Niet in de zin van dat je eens goed op je fouten gewezen wordt, maar als dat je het waard bent, niet gemist kan worden. Niet mag ontbreken tijdens het op weg gaan.

Die roep verlangt een antwoord, een toewijding. Een toewijding aan Christus en dat is je leven oriënteren op Hem. Dat heeft een spirituele kant, de kant van je verbinden aan Hem. Zoals wij in ons gebed ons uitspreken, ons richten op de Eeuwige. Het met Hem leven.

Er is de kant van het doen, het handelen. Dan is de vraag: waartoe roept Christus ons op? Deze week viel het mij op dat Jezus twee keer twee personen roept, het zijn geen enkelingen. Ze gaan ook deel uitmaken van een groep. In ons verhaal ontstaat de kerk. Als wij geroepen worden, is het niet slechts als enkeling, maar als groep, als mensen het met elkaar moeten redden. Tot ons gezamenlijk wordt gezegd: Ga mee!

Maar waar naartoe? Nou, op weg gaan naar Gods toekomst, naar die wereld waar vrede heerst, waar mensen tot hun recht komen, gezien worden, zich geborgen weten. Soms voelt die wereld heel ver weg bij alles wat je ziet en hoort, maar soms is die ook zo heel dichtbij. Dat je hem kunt voelen, in samenzijn, in verbondenheid.

Die wereld en Christus roepen om toewijding, niet heel ver weg, maar gewoon heel dichtbij in je eigen situatie. Om daar toegewijd te leven, in je relatie, in de zorg voor je gezin, in je betrokkenheid bij de kerk. Dat is misschien niet altijd gemakkelijk of leuk, maar wij weten ons geroepen! En die roeping schut je niet zo gemakkelijk van je af.

'Ik weet niet veel meer van 'roeping' dan dit: dat het *mij* aangaat. Dat *ik* geroepen word.'

Amen